

22 Μαρτίου 1594

Ο Ερρίκος Δ' και οι Βουρβόνοι

Το βασίλειο της Ναβάρρας βρισκόταν στη θέση του σημερινού ομώνυμου νομού της Ισπανίας κι εκτεινόταν ως τα νότια της σημερινής Γαλλίας. Στα 1562, το βασίλειο είχε κιόλας πίσω του 700 χρόνια ακμής. Τη χρονιά εκείνη, πέθανε ο βασιλιάς Αντώνιος των Βουρβόνων (Bourbon). Στο θρόνο ανέβηκε ο εννιάχρονος γιος του Ερρίκος, φανατικός ουγενότος προτεστάντης και μετέπειτα αρχηγός τους στον θρησκευτικό πόλεμο που είχε ξεσπάσει από το 1559.

Στη γειτονική Γαλλία, βασιλεύε ουσιαστικά η Αικατερίνη των Μεδίκων που, από το 1560, επιτρόπευε τον ανήλικο Κάρολο Θ' (γεννήθηκε το 1550). Για να κατευνάσει τα πνεύματα, η Αικατερίνη κανόνισε να παντρευτούν ο Ερρίκος της Ναβάρρας και η Μαργαρίτα των Μεδίκων, αδερφή του Καρόλου Θ'. Ο γάμος έγινε στις 18 Αυγούστου 1572, ο Ερρίκος γλίτωσε τη νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου, έξι μέρες αργότερα ([βλ. 24.8.1572](#)), κι έφυγε στην επαρχία. Με το γάμο του όμως έμπαινε στη λίστα των διαδόχων του γαλλικού θρόνου.

Στα 1574, ο Κάρολος Θ' πέθανε και στο θρόνο ανέβηκε ο αδερφός του, Ερρίκος Γ'. Πολέμησε τους Ουγενότους με φανατισμό αλλά αισθάνθηκε να απειλείται ο θρόνος του από τον αρχηγό των καθολικών, Ερρίκο ντε Γκιζ. Ο Γκιζ δολοφονήθηκε, το 1588, οι φανατικοί καθολικοί εξεγέρθηκαν, ο πάπας αφόρισε τον Ερρίκο Γ' που κηρύχθηκε έκπτωτος κι έφυγε σκαστός από το Παρίσι. Βρήκε τον Ερρίκο της Ναβάρρας και συμμάχησε μαζί του. Οι δυο τους βάδισαν κατά του Παρισιού που το υπεράσπιζε ο στρατός του φανατικού καθολικού βασιλιά της Ισπανίας Φίλιππου Β'. Όμως, κατά τη διάρκεια της πολιορκίας, ένας άλλος φανατικός μοναχός κατάφερε να πλησιάσει και να δολοφονήσει τον Ερρίκο Γ' (1589) που δεν είχε προλάβει να κάνει παιδιά.

Αναγκαστικά πια, σειρά στη διαδοχή είχε ο Ερρίκος της Ναβάρρας. Διέθετε όλα τα βασιλικά προσόντα, εκτός από ένα: Ήταν ουγενότος. Νίκησε τους καθολικούς σε μάχη, πολιορκήσε

πάλι το Παρίσι και, στις 18 Μαΐου 1593, πήρε τη μεγάλη απόφαση: Έγραψε στον πάπα ζητώντας να κατηχηθεί στον καθολικισμό. Οι φανατικοί αντιστάθηκαν. Δεν είχαν όμως ερείσματα στο λαό, επειδή συνωμοτούσαν με τον Φίλιππο της Ισπανίας να δώσουν το στέμμα της Γαλλίας στην κόρη του, Ισαβέλλα. Οι διαβουλεύσεις πήραν σχεδόν ένα χρόνο. Τελικά, ο Ερρίκος ασπάστηκε τον καθολικισμό κι έγινε αποδεκτός.

Μπήκε στο Παρίσι, ως βασιλιάς Ερρίκος Δ', στις 22 Μαρτίου 1594. Ο θρόνος πέρασε στους Βουρβόνους που τον κράτησαν ως το 1792, όταν καταργήθηκε η βασιλεία. Τον ξαναπήραν, το 1815, και τον έχασαν, οριστικά, το 1848. Από το 1700, ανέβηκαν και στο θρόνο της Ισπανίας, όπου (με διακοπή από το 1931 ως το 1969) βασιλεύουν ως τις μέρες μας.

Ο Ερρίκος Δ' χώρισε τη Μαργαρίτα των Μεδίκων (1600) και παντρεύτηκε (6.10.1600) τη Μαρία των Μεδίκων, κόρη του μεγάλου δούκα της Τοσκάνης. Απέκτησαν πέντε παιδιά, ανάμεσα στα οποία και τον κατοπινό Λουδοβίκο ΙΓ'.

Ο Ερρίκος αναδιοργάνωσε το κράτος, ανασυγκρότησε την οικονομία κι αγαπήθηκε από τους υπηκόους του. Στις 13 Απριλίου 1598, εξέδωσε το περίφημο Διάταγμα της Νάντης, με το οποίο οι ουγενότοι ανέκτησαν τα δικαιώματά τους, επιβάλλοντας ουσιαστικά ανεξιθρησκία για τα χριστιανικά δόγματα. Οι καθολικοί δεν του το συγχώρησαν. Στις 14 Μαΐου 1610, ένας φανατικός καθολικός, ο Φραγκίσκος Ραβαγιάκ, σκαρφάλωσε στη βασιλική άμαξα και του κατάφερε τρεις μαχαιριές. Πέθανε, σχεδόν αμέσως.

1622: Ινδιάνοι σκοτώνουν σχεδόν 350 αποίκους στην περιοχή Τζέιμς Ρίβερ της Βιρτζίνια.

1821: Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης με τους Μούρτζινους και 2.000 άντρες πιάνει τους λόφους της Καλαμάτας προς τη Σπάρτη. Ο Παπαφλέσσας με τον Αναγνωσταρά και τον Σταματελόπουλο πιάνουν την άλλη πλευρά. Η πόλη βρίσκεται σε ελληνικό κλοιό.

1848: Με επανάσταση, η Δημοκρατία της Βενετίας κηρύσσει την ανεξαρτησία της από την Αυστρία.

1917: Οι ΗΠΑ γίνονται η πρώτη χώρα, που αναγνωρίζει την κυβέρνηση Κερένσκι στην Ρωσία, μετά την πτώση του Τσάρου.

1945: Σχηματίζεται στο Κάιρο ο Αραβικός Σύνδεσμος με ιδρυτικά μέλη τα κράτη Αίγυπτος, Ιράκ, Ιορδανία, Λίβανος και Συρία.

1946: Η Βρετανία αναγνωρίζει την ανεξαρτησία της Υπεριορδανίας με την ονομασία Βασίλειο της Ιορδανίας.

1996: Ένοπλοι σφάζουν 11 άτομα κατά την διάρκεια επίθεσης στο Κβαζούλου - Νατάλ, την καρδιά των Ζουλού της Νότιας Αφρικής, κάποιες ώρες μετά την επίσκεψη του προέδρου Μαντέλα στην περιοχή.

2004: Με την καθοδήγηση του πρωθυπουργού του Ισραήλ, Αριέλ Σαρόν, οι Ισραηλινοί δολοφονούν τον τετραπληγικό πνευματικό ηγέτη της Χαμάς σείχη Αχμέντ Γιασίν. Πλην Αμερικανών, το έγκλημα καταδίκασε η παγκόσμια κοινότητα, του γ.γ. του ΟΗΕ Κόφι Ανάν συμπεριλαμβανομένου.

2006: Οι πρόεδροι της Ρωσίας, Βλαντιμίρ Πούτιν, και της Κίνας, Χου Ζιντάο, υπογράφουν συμφωνία για την κατασκευή δύο αγωγών που θα μεταφέρουν φυσικό αέριο, από τη Σιβηρία, στην Κίνα. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2011 και να κοστίσει δέκα δισ. δολάρια.

2016: Ταυτόχρονες βομβιστικές επιθέσεις στο αεροδρόμιο και στο μετρό των Βρυξελλών του Βελγίου από ισλαμιστές «καμικάζι» του ISIS έχουν ως αποτέλεσμα περίπου 35 νεκρούς και 220 τραυματίες.

Η 22^α Μαρτίου στον πολιτισμό

22 Μαρτίου 1832

Ο Γιόχαν φον Γκάιτε

Ήταν αρχές του 1832, όταν έβαλε την τελευταία πινελιά του στον «Φάουστ», γράφοντας ότι τον παραδίδει στους κριτικούς του μέλλοντος για να ανακαλύψουν τις ατέλειές του. Στις 22 Μαρτίου του ίδιου χρόνου (1832), ο Γιόχαν Βόλφγκανγκ φον Γκάιτε πέθανε, στα 83 χρόνια του. Του είχε πάρει πάνω από μισό αιώνα για να ολοκληρώσει τον «Φάουστ» καθώς ξεκίνησε να τον γράφει στα 1775. Είναι η ιστορία ενός αστρολόγου που πούλησε την ψυχή του στον διάβολο με αντάλλαγμα να ξαναγίνει νέος. Και είναι το αριστούργημα του μέγιστου των Γερμανών λογοτεχνών και ενός από τους γίγαντες της παγκόσμιας λογοτεχνίας, ο οποίος άριστευσε και ως κριτικός, δημοσιογράφος, ζωγράφος, διευθυντής θεάτρων, πολιτικός, εκπαιδευτικός και φυσικός φιλόσοφος. Γεννήθηκε στις 28 Αυγούστου 1749, στη Φραγκφούρτη της Γερμανίας. Στα 1774, δημοσίευσε το μυθιστόρημα «Ο πόνος του νεαρού Βέρθερου» κι αμέσως έγινε δεκτός στην αυλή του δούκα της Βαϊμάρης (1775), η οποία αναδείχτηκε πόλος λογοτεχνών και διανοητών. Οι επισκέψεις του στην Ιταλία τον έκαναν μεγάλο θαυμαστή του κλασικού πολιτισμού, τον οποίο ανέδειξε και ξαναθύμισε στους συγχρόνους του. Από τα έργα του, ξεχωρίζουν τα «Ιφιγένεια εν Ταύροις» (1779), «Έγκμοντ» (1788), «Ρωμαϊκές ελεγείες» (1789), «Τορκουάτο Τάσο» (1790), «Οι εκλεκτικές συγγένειες» (1809) κ.α.

1599: Γεννιέται ο κατοπινός εκπρόσωπος της φλαμανδικής σχολής, ζωγράφος Αντονι Βαν Ντάικ. Δημιούργησε παράδοση στις προσωπογραφίες. Πέθανε στις 9 Δεκεμβρίου 1641.

1687: Πεθαίνει ο Ζαν Μπατίστ Λουλί, ο μεγάλος μουσικός του αιώνα του Λουδοβίκου ΙΔ'. Γεννήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 1632.

1923: Γεννιέται ο Γάλλος ηθοποιός και μίμος, Μαρσέλ Μαρσό. Είναι γνωστός ως «Μπιπ», χαρακτήρας που βασίστηκε στον «Πιπ», ήρωα του μυθιστορήματος «Μεγάλες προσδοκίες» του Καρόλου Ντίκενς.

1935: Στο Βερολίνο, εγκαινιάζεται η πρώτη εκπομπή «Τηλεόρασης Υψηλής Ευκρίνειας».

1948: Γεννιέται στη Βρετανία ο συνθέτης Άντριου Λόιντ Βέμπερ.